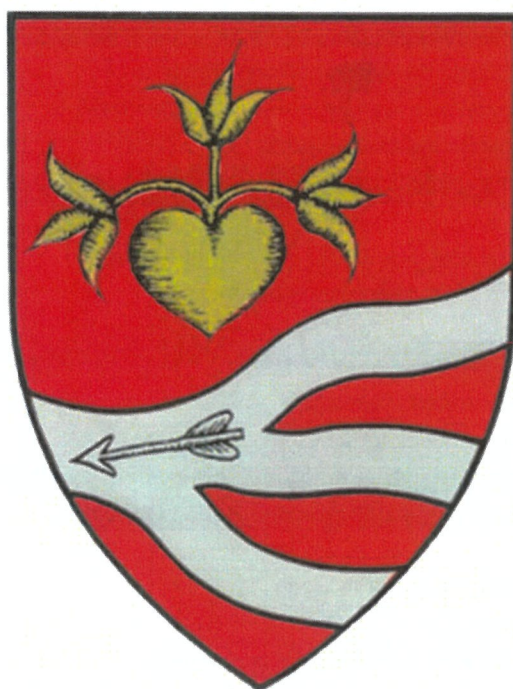

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának

Gazdasági programja és fejlesztési terve

2025-2029.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	3. oldal
II. HELYZETELEMZÉS	3. oldal
1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága, rövid történeti áttekintés	3. oldal
2. Főbb demográfiai jellemzők	4. oldal
2.1. Születések, halálozások számának alakulása	4. oldal
2.2. Népesség kor szerinti megoszlása 2025. január 1-jén	5. oldal
2.3. Népesség, népsűrűség	5. oldal
2.4. A regisztrált álláskereső és a szociális ellátásban részesülők főbb adatainak bemutatása (2025. május 20-i adatok)	5. oldal
3. A település infrastruktúrájának helyzete	6. oldal
3.1. Közlekedés	6. oldal
3.2. Piacterek, vásárterek	8. oldal
3.3. Településtisztaság, zöldfelület gazdálkodás	8. oldal
3.4. Energiagazdálkodás és azok környezeti hatásai	9. oldal
3.5. Ivóvízhálózat	9. oldal
3.6. Szennyvízkezelés	9. oldal
3.7. Kommunális hulladék elhelyezése	10. oldal
3.8. Telekommunikáció	10. oldal
3.9. Lakásállomány	10. oldal
4. Vállalkozások	11. oldal
5. Az önkormányzat által ellátott feladatok	11. oldal
5.1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok	11. oldal
5.2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok	12. oldal
6. A feladatok ellátását szolgáló intézményhálózat	15. oldal
6.1. Az önkormányzat (társulás) által fenntartott, alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok	15. oldal
6.2. Tankerület által fenntartott helyi oktatási intézmények	15. oldal
7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere	15. oldal
8. Önkormányzati vagyon	17. oldal
9. Az Önkormányzat költségvetése	17. oldal
9.1. Költségvetési kiadások alakulása	17. oldal
9.2. Költségvetési bevételek teljesítésének alakulása	18. oldal
10. Az előző ciklusban megvalósult és az áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések	19. oldal
11. SWOT analízis (erősségek-gyengeségek-lehetőségek-veszélyek)	22. oldal
III. Fejlesztési koncepció	24. oldal
1. A Helyi gazdaság fogalma, fejlesztési területei	24. oldal
2. A helyi gazdaság mérőszámai és mutatói	26. oldal
3. A helyi gazdaság erősödésének mutatói (hogyan mérjük?)	27. oldal
4. A helyi gazdaságot befolyásoló makró- és mikroökonómiai jelenségek	29. oldal
4.1. Makrogazdasági hatások	29. oldal
4.2. Mikrogazdasági hatások	30. oldal
5. Befektetés ösztönzés	32. oldal
6. Helyi adópolitika	33. oldal
6.1. Helyi adónemek áttekintése	33. oldal
6.2. Miért ad az önkormányzat adókedvezményt?	36. oldal
6.3. Helyi adópolitika célkitűzései – Gyomaendrőd	36. oldal
7. Konkrét célok és feladatterv	39. oldal
8. Konkrét feladatok	40. oldal
9. A célok megvalósításának finanszírozása	43. oldal
10. Összegzés	46. oldal

I. BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. évi törvény 116. § (5) bekezdése alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Gyomaendrőd gazdasági programja a 2025-2029. közötti időszakot öleli fel, a benne foglaltak olyan irányelv-gyűjteménynek tekinthetők, melynek megvalósítási szándékát Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete kinyilatkoztatta. A program végrehajtásának ütemezését az éves költségvetések tartalmazzák.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának elsődleges célja, hogy a változó gazdasági környezetben is megőrizze működőképességét, gazdálkodásának stabilitását. Mindezt annak érdekében, hogy a település lakosságának a lehető legmagasabb szintű szolgáltatásokat tudja nyújtani. A program célja, hogy az Önkormányzat annak végrehajtásával a helyi lakosság és vállalkozások igényeinek megfelelő, magas színvonalú szolgáltatások rendszerét alakítsa ki.

II. HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága, rövid történeti áttekintés

Gyomaendrőd városa 1982. január 1-jén jött létre, Gyoma és Endrőd nagyközségek egyesítésével. Városi rangját 1989-ben nyerte el. A település kisvárosi jellegű, szerkezete központi belterületből, két jelentős külterületi városrészből – Öregszőlőből és Nagylaposból –, valamint egyéb tanyás térségből áll.

Földrajzilag Békés megye északi részén helyezkedik el, a Békési-sík északi peremén, a Hármaskörös bal partján, a Szolnok–Túri-sík és a Körös menti sík határán. Területe összesen 303,98 km², melyből 1,120 km² belterület.

A reformkorban végbement folyószabályozások, valamint a Körösök természetalkító folyamatai egy rendkívül értékes tájformát hoztak létre, amely Békés megye – és Gyomaendrőd – egyik legszebb természeti kincse. A Hármaskörös több mint 2000 hektáros hullámtere természetvédelmi oltalom alatt áll, és szabadon látogatható. A

festői partok, holtágak, ligetes füzesek ideálisak fürdésre, horgászatra, valamint vízi sportok űzésére.

Gyomaendrőd nemcsak természeti szépségeivel, hanem az országban egyedülállóan gazdag kulturális értékeivel is büszkélkedhet: Kner Nyomdaipari Múzeum, Liget Fürdő, Erzsébet ligeti kilátó és lombkoronasétány, Körös Látogatóközpont, Endrődi Tájház, Szent Antal Zarándokszálláshely, Szent Antal Kenyérsütőház, Bárka Halászati Látogatóközpont, Vidovszky Béla Városi Képtár.

A város Észak Békés-vármegye egyik meghatározó gazdasági, igazgatási és kulturális központja. A város több mint harmincezer hektáros külterületén a megszilárduló és fejlődő mezőgazdasági egyéni és társas vállalkozások biztosítják az itt élő lakosság többségének megélhetését. Az ipari területen meghatározó a nyomdaipar, de számos egyéb területen így a faiparban, élelmiszer feldolgozóiparban található meghatározó számú vállalkozás. A fejlődő és korszerűsödő kereskedelem és szolgáltatás egyes területeken európai színvonalú ellátást kínál az itt élő emberek és az átutazók számára. A települést több közlekedési útvonal keresztezi, amelyek közül különösen fontos a 46-os főút, valamint a Budapest–Lőkösháza vasútvonal. Gyomaendrőd Budapesttől 160, Békéscsabától, a megyeszékhelytől 43 kilométerre található. Autóval a 46-os főútról Mezőtúr és Mezőberény, a 44-esről Szarvas és Kondoros, míg a 4-es főútról Kisújszállás és Dévaványa irányából közelíthető meg. Vasúton a MÁV 120-as vonalán (Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lőkösháza), illetve a 127-es vonalon (Körösnagyharsány–Vésztő–Gyoma) érhető el.

2013. január 1-jétől Gyomaendrőd járási központ lett a vármegyei kormányhivatalok új struktúrájának részeként, amely hozzájárult a térség központi szerepének megerősítéséhez. A gyomaendrődi járáshoz az alábbi települések tartoznak: Gyomaendrőd, Dévaványa, Ecsefalva, Csárdaszállás és Hunya.

2. Főbb demográfiai jellemzők

2.1. Születések, halálozások számának alakulása

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2021	114	262
2022	91	238
2023	98	212
2024	96	241

2.2. Népesség kor szerinti megoszlása 2025. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő
0-2	289
3-5	335
6-13	919
14-17	449
18-59	7032
60-	3789
Összesen:	12813

Korcsoport	Fő	Megoszlás
Gyermek és fiatalkorú (0-18év)	2127	17 %
Aktív korú (18-65 év)	7807	61 %
Időskorú (65-)	2879	22 %
Összesen:	12813	100

2.3. Népesség, népsűrűség

Népesség	12813 fő
Népsűrűség	42 fő/km ²

2.4. A regisztrált álláskereső és a szociális ellátásban részesülők főbb adatainak bemutatása (2025. május 20-i adatok)

Megnevezés	
Nyilvántartott álláskereső száma	480
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	137

Munkaképes korú lakosság száma	7398
Relatív munkanélküliségi mutató	6.49

3. A település infrastruktúrájának helyzete

3.1. Közlekedés

Településkörnyéki kapcsolatok és az országos közutak belterületi szakaszai

A város földrajzi elhelyezkedése miatt sajátos szerepkörrel bír a térség közlekedés-szerkezetében. Nincs gyorsforgalmi és I. rendű főútja, de ezek kapcsolatában ill. alternatív útvonalként jelentős forgalmat kell lebonyolítani a térségi és a távolsági forgalomban is.

A város a két településrész (Endrőd és Gyoma) összeépülésével sajátos, hosszan elnyúló alakzatot öltött, melyet hosszában kettészeli a 46-os főút. Ezen főútvonal K – Ny-i kapcsolatot biztosít a 4-es számú és a 47-es számú főutak között.

A térségi kapcsolatokban fontos, de a forgalom szempontjából kevésbé terhelt útvonal a 443-as jelű Gyomaendrőd – Szarvas II. rendű főút kategóriába sorolt összekötő út, mely az endrődi városrészen halad keresztül (Blaha Lujza utca). A 443-as jelű út elsősorban átmenő és hivatásforgalmat bonyolít le, valamint összeköttetést jelent a város és az M44 autópálya között.

A közlekedés-szerkezet második legfontosabb útvonala a 4231-es jelű Dévaványa – Gyomaendrőd összekötő út, amely a belterületen a Főút egy szakasza. Forgalma elsősorban a városi belső forgalom miatt jelentős, a nehézforgalom aránya 18 %.

Az országos mellékutak közé sorolt 4642-es számú Gyomaendrőd – Szentés útvonal (Apponyi utca) az endrődi városrészt szeli ketté É – D-i irányban.

Belső (nem országos) úthálózat

A város önkormányzati kezelésében lévő belterületi úthálózata ~ 108 km hosszúságú, kiépítettségi szintje ~ 95 %-os. A szilárd burkolattal kiépített szakaszok a környezetvédelmi előírásoknak megfelelnek, de műszaki paramétereik esetenként nem megfelelőek.

Autóbusz-közlekedés

A helyi és távolsági közlekedésben meghatározó szerepkörrel bír. Miután az országos közutakon minden irányban biztosított a kapcsolat, így (néhány peremterületet kivéve) az ellátás városi szinten megoldott. A Szabadság téri központi autóbusz-állomás

kialakítása megfelelő, azonban áttelepítése tervezett a Vasútállomás előtti térre, mivel a jelenlegi állapot nem kapcsolja össze a közúti és kötöttpályás közösségi közlekedést.

Parkolás

A parkolóhely igény és lehetőség a település frekventált helyein jelentős problémát okozott és okoz jelenleg is. Ennek megszüntetése érdekében az elmúlt években az önkormányzat számos intézmény és lakókörnyezet mellett létesített parkolási lehetőséget. Ez a törekvés az önkormányzatnál folyamatos a probléma megoldása érdekében.

Kerékpáros-közlekedés

A város közlekedés-struktúrájában jelentős a kerékpáros-közlekedés. Az alföldi városokra jellemző egyébként is magas kerékpáros arány jelenleg is és távlatban is megmarad. A meglévő 4642 sz. másodrendű főút melletti kerékpárút (Öregszőlői) mellett a Fő úton és a Bajcsy Zsilinszky úton is szinte teljes szakaszon kiépült a kerékpárút. A közlekedésbiztonság növelése érdekében a Selyem úton kerékpáros nyomvonal került kijelölésre. A megvalósult projektek keretében a település több pontján számos kerékpártámasz került telepítésre. Hiányossággként jelentkezik a 46-os számú főút külterületi szakasza mellett már megépült külterületi és a Hídfő úton véget érő belterületi kerékpárút összekötése az Endrődi Hármaskörös hídon keresztül. A fejlesztést jogszabályi korlátok akadályozzák.

Vasúti közlekedés

A város ebből a szempontból szerencsés helyzetben van. Az A1 besorolású E56-os nemzetközi törzshálózati vasúti fővonal nemcsak a térségi, hanem a nemzetközi szállításban is rendkívüli jelentőséggel bír. Az autóbusz-közlekedéssel kiegészítve jó közlekedési kapcsolatokat biztosít.

Vízi közlekedés

A Körösön jelenleg nincs érdemi teherhajózás, mert hiányoznak az ehhez szükséges műszaki feltételek nemcsak a városban, hanem egészen a Tiszáig.

A vízi turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében az Önkormányzat vízitúra megállóhelyet alakított ki, valamint sólyapálya épült a Hármaskörösön a 4231-es jelű Dévaványa – Gyomaendrőd összekötő úton található híd mellett.

A létesítmények jól kihasználtak és a fejlesztésük a fejlesztési prioritások között szerepel.

Gyomaendrőd közlekedési infrastruktúrája **alapvetően működőképes**, de számos területen fejlesztést igényel:

Terület	Állapot	Megjegyzés
Országos közút		Átmenő forgalom erős, gyorsforgalmi úthálózat hiányzik, leromlott műszaki állapotú utak
Helyi úthálózat		Magas burkoltság, de műszaki hibák
Autóbusz-állomás		Jelenlegi helye nem ideális, integráció hiánya
Vasúti kapcsolat		Nemzetközi vonal, korszerű állomás
Kerékpárút-hálózat		Kiterjedt
Parkolás		Helyhiány a frekventált területeken
Elektromos járművek		Nincs e-töltőállomás
Vízi közlekedés		Turisztikai céllal hasznosított

Közlekedésüzemi létesítmények

A városban található három üzemanyag-töltő állomás korszerű, megfelelnek környezetvédelmi előírásoknak, ugyanakkor elektromos töltőállomással nem rendelkezünk.

3.2. Piacterek, vásárterek

A gyomai piactér fejlesztése során fedett elárusítóhelyek kialakítására és parkoló létesítésére került sor 2018-ban.

Polányi Máté utcától délre 5,4 hektáros füves területű vásártér működik, mely döntően állatvásároknak ad otthont.

3.3. Településtisztaság, zöldfelület gazdálkodás

A település önkormányzati útjainak tisztítását, a közterületek tisztítását és gondozását az Önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében, saját vállalkozásában, valamint külső vállalkozók bevonásával biztosítja.

A város zöldfelületi rendszere a szigetszerűen elhelyezkedő terekből, parkokból, zöldfelületi intézményekből (strand, sportterület, temető), Hármaskörös ártéri erdeiből, a holtágak menti erdőkből, a folyó és a holtágak vízfelületéből, a vasút melletti véderdősávból, védőterületekből (vízmű) továbbá az ezeket összekötő utcai fasorokból és parksávokból tevődik össze.

Az elmúlt évek során megújult a Hősök tere, kialakításra került a Fűzfás-zugi horgászversenypálya, felújításra került a Szabadság tér járási hivatal előtti szakasza, a Hősök útja Fő út és Rákóczi út közötti szakasza, valamint a Kossuth út Hősök útja és a Bajcsy Zsilinszky út közötti szakasza.

3.4. Energiagazdálkodás és azok környezeti hatásai

Gyomaendrőd város energiaellátásában a földgáz és az elektromos áram játszik meghatározó szerepet, kis mértékben a folyékony tüzelőanyagok használata is tapasztalható még, főként a kertészeti és háztáji mezőgazdasági termelésben.

A település jelentős geotermikus energiakészletekkel (termálvíz) rendelkezik, ugyanakkor a Liget Fürdőn kívül használata elenyésző. Nagy problémát jelent a felhasznált termálvíz környezetkímélő elhelyezése.

Az alternatív energiaforrások (szél, bio) használata a napenergián kívül még nem indult meg, a napenergia termelés azonban mint intézményi, mint lakossági, mint pedig energiatermelői szektor oldalon jelentős.

A jövőben az egyik fejlesztési terület az alternatív, főleg a geotermikus energiaforrások használatának bevezetése, kiszélesítése.

Elektromos energiaellátás

A villamos energiaellátását Gyomaendrőd város és térségében az Opus Titász Zrt. biztosítja.

Gyomaendrődöt és környékét két 120 kV-os táppont látja el villamos energiával:

1. Mezőtúr 120/20 kV-os alállomás (24 km)
2. Szarvas 120/20 kV-os alállomás (20 km)

Gázhálózat

A város teljes belterületén kiépült a vezetékes földgázellátó hálózat, mely hosszú távon biztosítja a város gázellátását. Az elosztó hálózat 3 bar- os középnyomású.

3.5. Ivóvízhálózat

A belterület – Gyomaendrőd Város, Nagylapos, Kocsorhegy településrészek – vízellátása vezetékes ivóvíz hálózattal megoldott. A települési vízmű vízellátását a Közép- Békési Regionális vízellátó Rendszer biztosítja a mezőberényi ágról. Az átadási pont a Gyomaendrőd II/A jelű vízműtelep gépházában van.

3.6. Szennyvízkezelés

A folyékony hulladék mennyiségének minimalizálása érdekében a város területén jelentős szennyvíz beruházás valósult meg. Ennek keretében a város lakásainak mintegy

82%-a bekötésre került a szennyvíz csatornahálózatba. Gyomaendrőd Város a keletkező szennyvizeit gravitációs elválasztó rendszerű csatorna átemelővel juttatja a szennyvíztisztító telepre, mint zömmel kommunális szennyvizet. A megvalósult szennyvíztisztító telep fejlesztésnek köszönhetően a településen keletkező szennyvíz tisztítása a mai kor előírásainak és elvárásainak megfelel, a környezetterhelés minimális. A telep hidraulikai adatai:

névleges hidraulikai kapacitás: $Q = 1.850 \text{ m}^3/\text{nap}$ biológiai terhelés: 16.846 LE

3.7. Kommunális hulladék elhelyezése

2023. július 1. óta a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat, az összegyűjtött hulladék a Békéscsabai Regionális Hulladékkezelő Műbe kerül beszállításra hulladékkezelés céljából.

Hulladékgyűjtő udvar: A Hulladékudvar a Gyomaendrőd, Ipartelep út 2. szám alatti ingatanon (3741/33 hrsz) található. A telep a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. üzemeltetésében van.

Sajnos még több helyen lehet látni illegálisan elhelyezett hulladékokat. Ez környezetvédelmi, közegészségügyi és városképi szempontból sem elfogadható és jelentős terhet ró az Önkormányzatra.

3.8. Telekommunikáció

A településen a Magyarországon üzemelő összes mobilszolgáltató elérhető. A vezetékes telefon és internet szolgáltatást az Magyar Telekom Nyrt., Invitech Kft., One Zrt., és (részben – nem teljes lefedettséggel) az OverNet Kft. biztosítja.

3.9. Lakásállomány

Lakásállomány	6 427 db
100 lakásra jutó lakosok száma	199 fő/100 lakás
Épített lakások száma (2020-2024)	2 db

4. Vállalkozások

	Vállalkozások száma (helyi iparűzési adó alá bejelentkezettek)				
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Vállalkozások összesen	1.599	1.663	1.689	1.693	1.707
- Társas vállalkozás	539	525	515	513	508
- Egyéni vállalkozás, őstermelők	1.060	1.138	1.174	1.180	1.199

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok

5.1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok

(az Möt. 13. § (1) bekezdése alapján):

- a) településfejlesztés, településrendezés;
- b) településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- c) a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- d) törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
- e) környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- f) óvodai ellátás;
- g) kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- h) gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- i) szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- j) lakás- és helyiséggazdálkodás;
- k) a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- l) helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- m) honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

- n) helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- o) a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- p) sport, ifjúsági ügyek;
- q) nemzetiségi ügyek;
- r) közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- s) helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- t) távhőszolgáltatás;
- u) víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

5.2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok

Önként vállalt feladat	Jogszabályhely megjelölése vagy a feladat-ellátás alapja
Szociális alapszolgáltatások közül a jelzőrendszeres házisegítségnyújtás, támogató szolgáltatás, tanyagondnoki szolgáltatás; szakosított ellátási formák közül az idősotthoni ellátás	2/2009. (I. 30.) önkormányzati rendelet
Közterület-felügyelet működtetése	25/2010. (VIII. 30.) önkormányzati rendelet
Mezei őrszolgálat működtetése	25/2010. (VIII. 30.) önkormányzati rendelet
A magánérős lakossági út- és közműépítések szervezése és támogatása	20/2011. (V.30.) önkormányzati rendelet
Települési lakásfenntartási támogatás megállapítása, folyósítása	4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet
Települési gyógyszer-támogatás megállapítása, folyósítása	4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet
Közterületi térfigyelő rendszer működtetése	7/2016. (II.26.) önkormányzati rendelet
Első lakáshoz kapcsolódó önkormányzati támogatások megállapítása, folyósítása	17/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendelet
Önkormányzati képviselő, a bizottsági elnök és tag, továbbá a tanácsnok	17/2018. (VI. 4.) önkormányzati rendelet

tiszteletdíjának megállapítása és folyósítása	
Önkormányzati kitüntetések és elismerések alapítása és adományozása	25/2018. (XII. 21.) önkormányzati rendelet
Saját halottá nyilvánítás, dízsírhely biztosítása	13/2020. (VIII. 31.) önkormányzati rendelet és a 23/2021. (IX.30.) önkormányzati rendelet
A civil szervezetek támogatását szolgáló alapok létrehozása és működtetése	22/2020. (XI. 26.) önkormányzati rendelet
Gyomaendrődi Városkártya bevezetése és működtetése	26/2024. (XII. 20.) önkormányzati rendelete
Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium diákjainak támogatása	346/2024. (XI. 28.) Gye. Kt. határozata
Időügyi és Ifjúsági Tanács létrehozása és működésének koordinálása	330/2024. (X. 31.) Gye. Kt. határozat
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat	minden évben a Képviselő-testület határozatban dönt az ösztöndíjrendszerhez való csatlakozásról
Városi rendezvények és nagyrendezvények lebonyolításához forrás biztosítása	éves költségvetési rendelet alapján
Nemzetközi, testvérvárosi kapcsolatok ápolása	éves költségvetési rendelet alapján
Gyomaendrődi Hírmondó időszakos lap kiadásának támogatása	285/2017. (V. 25) Gye. Kt. határozat (alapítás) forrás biztosítása: éves költségvetési rendelet alapján
Gyomaendrődi Tourinform Iroda működtetése	éves költségvetési rendelet alapján
Gyomaendrődi Liget Gyógyfürdő és Kemping működtetéséhez önkormányzati forrás biztosítása	éves költségvetési rendelet alapján
Járóbeteg-szakellátás működtetése	az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 16/2013. (I. 31.) Gye. Kt. határozat éves költségvetési rendelet alapján

Muzeális intézmények fenntartása	1997. évi CXL. tv. 50. §
72 év feletti gyomaendrődi polgárok karácsonyi támogatása	éves költségvetési rendelet alapján
Nyári napközi működéséhez forrás biztosítása	minden évben a Képviselő-testület határozatban dönt a nyári napközi feladat-ellátásáról, a forrás biztosításáról
Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért támogatása	éves költségvetési rendelet alapján
Önkormányzati tulajdonú földek hasznosítása	az önkormányzat által alapított Gyomaendrődi Földkezelő Kft. útján valamint a közfoglalkoztatási programok megvalósításával
Önkormányzati Tűzoltóság támogatása	éves költségvetési rendelet alapján, bm rendelet
szunyoggyérítés	éves költségvetési rendelet alapján
Projektek, pályázatok előkészítéséhez, megvalósításához szükséges saját forrás biztosítása	a Képviselő-testület egyedi határozata, majd az éves költségvetési rendelet alapján
Települési Értéktár Albizottság működtetése	504/2013. (X. 31.) Gye. Kt. határozata
járdaépítési és lakossági víziközmű csatlakozási pályázat kiírása	minden évben a Képviselő-testület határozatban dönt a pályázatok kiírásáról, a forrás biztosításáról
Együttműködési megállapodás megkötése, forrás biztosítása Posta Partneri Pontok működtetéséhez	az önkormányzat által alapított Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. útján, az éves költségvetési rendelet alapján
Állati hulladék Lerakó Telep	az önkormányzat által alapított Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. útján
Nem kötelező feladat-ellátást szolgáló önkormányzati vagyon működtetése	éves költségvetési rendelet alapján
Gyepmesteri telep üzemeltetése	éves költségvetési rendelet alapján

6. A feladatok ellátását szolgáló intézményhálózat

6.1. Az önkormányzat (társulás) által fenntartott, alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok

- Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal
- Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda és Bölcsőde

- Kállai Ferenc Integrált Kulturális Intézmény és Művelődési Ház
- Határ Győző Városi Könyvtár
- Térségi Szociális Gondozási Központ Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya
- Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Városi Egészségügyi Intézmény
- Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- Gyomaszolg Ipari Park Kft.
- Gyomaendrődi Liget Fürdő Nonprofit Kft.
- feladatellátási (köznevelési) szerződés útján óvodai, bölcsődei feladatok ellátása:
 - Gyermekliget Óvodai Oktató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
 - Tulipános Óvodai Oktató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
 - Szivárvány Gyermekkert Szociális, Oktatási és Szolgáltató Nonprofit Kft.

6.2. Tankerület által fenntartott helyi oktatási intézmények

A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény erejénél fogva a gyomaendrődi oktatási intézmények 2013. január 1. nappal a Gyulai Tankerületi Központ fenntartásába kerültek. Az oktatási vagyon tulajdonosa Gyomaendrőd Város Önkormányzata, a vagyont a tankerület kezeli és működteti.

Érintett oktatási intézmények:

Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola

Kállai Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola

7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Gyomaendrőd a megyei kormányhivatalok járási hivatalai felállításával járási központ lett, ami vonzáskörzetének megtartását, pozíciójának erősödését eredményezte. Azonban a lehetőség egyben kötelezettség is a térség települései irányába. Az önkormányzat feladata a kulturális, sport, civil kapcsolatok továbbépítése, a gazdasági tapasztalatcserék szervezése a lehetséges gazdasági együttműködés irányába.

A Képviselő-testület részvételével működő társulások:

1. Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulása
Székhely: 5540 Szarvas, Szabadság u. 25-27.
2. Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Települési Önkormányzati Társulás
Székhely: 5500 Gyomaendrőd, Selyem út 124.

3. Délkelet Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás

Székhely: 5700 Gyula, Petőfi tér 3.

A Képviselő-testület részvételével működő érdekvédelmi szövetségek:

1. Magyar Önkormányzatok Szövetsége
2. Vasutas Települések Szövetsége
3. Magyar Fürdővárosok Szövetsége

Testvértelepülések

Gyomaendrőd város négy településsel tart fent testvérvárosi kapcsolatot:

- Nagyenyed (Aiud - Románia) 1993. október 2. napjától,
- **Schönek (Németország) 2003. október 23.** napjától,
- Pilzno (Lengyelország) 2004. június 20. napjától,
- **Ruttka (Vrútky - Szlovákia) 2009. július 6.** napjától.

A város jobbra a települések rendezvényein való kölcsönös részvételben, a civil kapcsolattartásban és egy- egy cserediák program szervezésében vesz részt, elsősorban a kapcsolatépítést és azok fenntartását biztosítva. A város kezdeményezésére ebbe bekapcsolódtak az intézmények, a civil szerveződések, sportegyesületek és a vállalkozók, magánszemélyek is. Önkormányzati feladat a testvérvárosok népszerűsítése, a gyomaendrődiek testvérvárosaink iránti érdeklődésének fenntartása.

8. Önkormányzati vagyon

Az Önkormányzat vagyona az előző ciklus induló évéhez (2019.) képest csökkent, mely elsősorban azzal magyarázható, hogy 2022. évben megtörtént az Alföldvíz Zrt. kezelésében lévő víziközmű vagyon térítésmentes átadása a Magyar Államot képviselő Nemzeti Vízművek Zrt. részére és ezt a vagyon csökkentést csak részben tudták ellensúlyozni az időközben megvalósított fejlesztések aktivált értékei. A Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értéke a 2024. évi zárómérleg alapján **nettó 10.134.881.712 Ft.**

Az Önkormányzat nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközeinek szerkezete 2024. évben:

Vagyonelem megnevezése	Nettó érték (e Ft)
Immateriális javak	14 793
Tárgyi eszközök	9 957 629
Befektetett pénzügyi eszközök	162 459

9. Az Önkormányzat költségvetése

9.1. Költségvetési kiadások alakulása

Megnevezés	A kiadások összege (e Ft)				
	2020	2021	2022	2023	2024
Személyi jellegű kiadások	575 419	605 750	741 463	845 771	1 017 749
Munkaadókat terhelő járulékok	89 844	87 833	91 714	98 168	114 257
Dologi jellegű kiadások	617 419	668 464	721 899	759 266	677 918
Működési célú pénzeszköz átadás, támogatás, ellátottak pénzbeli juttatása	928 348	946 870	1 167 153	1 330 938	1 466 419
Felhalmozási kiadások	664 188	425 769	411 542	893 732	767 479
Finanszírozási kiadások	241 253	45 810	455 698	455 398	462 135
Kiadások összesen	3 116 471	2 780 496	3 589 469	4 383 273	4 505 957

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy a kiadásokat

- növeli a kötelező béremelés (minimálbér-és garantált bérminimum emelés, kötelező átsorolások stb.), az infláció,
- csökkentheti az átgondoltabb létszámgazdálkodás miatti megtakarítás és az egyéb takarékosági intézkedések,
- a kiadások nagyságát befolyásolják az önkormányzatok által ellátott feladatok körére irányuló, azt módosító kormányzati intézkedések, továbbá a különböző jogcímenek jelentkező elvonások és befizetések mértékének változása.

Az önkormányzat a 2020-2024. időszakban hitelállománnyal nem rendelkezett.

9.2. Költségvetési bevételek teljesítésének alakulása

Megnevezés	A bevételek összege (e Ft)				
	2020	2021	2022	2023	2024
Intézményi működési bevételek	191 052	209 665	212 589	268 727	342 043
Közhatalmi bevételek	477 616	456 385	517 234	723 015	909 288
Önkormányzatok működési költségvetési támogatása	1 208 664	1 369 834	1 605 277	1 787 373	1 744 160
Működési célú pénzeszköz átvétel, támogatás	452 934	516 953	558 009	944 991	644 802
Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel, támogatás és bevétel	446 061	592 289	336 349	647 571	133 919
Önkormányzatok felhalmozási	68 779	40 000	39 884	0	0

költségvetési támogatása					
Finanszírozási bevételek	955 899	933 782	1 795 250	1 935 765	2 386 671
Bevételek összesen:	3 801 005	4 118 908	5 064 592	6 307 442	6 160 883

A költségvetési bevételek nagyságára jelentős hatást gyakorolhat a költségvetési támogatások és jogcímek szerkezetében, számítási módjában esetlegesen bekövetkező változtatás, az évről évre ténylegesen realizálódó adóbevételek összege, illetve a pályázati lehetőségek jövőbeni alakulása, változása.

10. Az előző ciklusban megvalósult és az áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

A 2019-2024-es ciklus alatt megvalósított projektek	
Fejlesztés megnevezése	Beruházás értéke (e Ft)
Piackorszerűsítés Gyomaendrődön – a helyi gazdaságfejlesztési megoldás TOP-1.1.3-16-BS1-2017-00005	72 661
Csókási zugi átereszt felújítása TOP-2.1.3-16-BS1-2017-00005	75 000
Fűzfás zugi átereszt felújítása TOP-2.1.3-16-BS1-2017-00004	95 000
Az óvodai szolgáltatás minőségének fejlesztése a Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda Csemetekert Óvoda feladat-ellátási helyén TOP-1.4.1-16-BS1-2017-00007	61 388
Közlekedésbiztonsági kerékpárút építése Gyomaendrődön, a Kodály Zoltán utca és a Hídfő utca között, valamint kerékpáros nyomvonal kialakítása a Selyem úton TOP-3.1.1-16-BS1-2017-00003	138 021
Belvízrendezés Gyomaendrődön a Kodály Zoltán – Hídfő utca között TOP-2.1.3-16-BS1-2017-00003	88 893
Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Fő úti telephelyének komplex energetikai korszerűsítése TOP-3.2.1-16-BS1-2017-00013	90 994

Az endrődi háziiorvosi rendelő energetikai korszerűsítése TOP-3.2.1-16-BS1-2017-00015	42 511
A Gyomai háziiorvosi rendelő energetikai korszerűsítése TOP-3.2.1-16-BS1-2018-00069	38 318
Tipegő Kert Bölcsőde építése Gyomaendrődön	220 000
Élethosszig tartó tanulás támogatása Gyomaendrődön EFOP-3.7.3-16-2017-00207	40 000
Tanórán kívüli kulturális foglalkozások támogatása Gyomaendrődön a köznevelés eredményességéért EFOP-3.3.2-16-2016-00125	25 000
Humán szolgáltatások fejlesztése a Gyomaendrődi Járásban EFOP-1.5.3-16-2017-00042	231 335
Gyomaendrőd Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	8 999
Gyomaendrőd – Öregszőlő külterületi útépítés gép- és eszközbeszerzéssel VP6-7.2.1-7.4.1.2-16	137 707
Helyi foglalkoztatási együttműködések a Gyomaendrődi járási foglalkoztatási paktum megvalósítása érdekében TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00004	9 906
Gyomaendrődi Helyi Közösség a települési kultúra fejlesztéséért TOP-7.1.1-16-2016-00012	37 500
A Kállai Ferenc Kulturális Központ multifunkciós közösségi térré alakítása TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00035	80 000
Új játszótér kialakítása a Határ Győző téren a közösségi együttlét feltételeinek javítására TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00430	15 000
Gyomaendrődi Liget Gyógyfürdő és Kemping fejlesztése című ET-2020-02-098 azonosítójú pályázatával a Pályázat előkészítési feladatainak megvalósítására	125 000
Kállai Ferenc Múzeum és Aranka Játékbaba Múzeum felújítására, korszerűsítésére 499133/00004 azonosítójú pályázaton	250 000
Aranka Játékbaba Múzeum épületének korszerűsítése	12 000
Belterületi vízrendezés Gyomaendrődön X. TOP-2.1.3-16-BS1- 2021-00045	284 514

A Százszorszép Óvoda fejlesztése TOP_PLUSZ-3.3.1-21-BS1-2022-00007	144 000
A Kállai Ferenc Művelődési Központ energetikai fejlesztése TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00038	119 989
Öregszoilói játszótér fejlesztése VP6-19-2.1-54-11-21	9 000
A 2019-2024-es ciklus alatt megvalósított projektek összesen:	4 334 440
Folyamatban lévő pályázataink	
Turisztikai fejlesztés Gyomaendrődön TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BS1-2022-00003	292 000
Helyi szociális infrastruktúra fejlesztés Gyomaendrődön TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BS1-2022-00036	150 000
Szociális városrehabilitáció a Gyomaendrődi Cigányvárosban TOP_PLUSZ-1.2.2-21-BS1-2022-00003	152 000
"Együtt veletek" Szociális városrehabilitáció a Gyomaendrődi Cigányvárosban TOP_PLUSZ-3.1.2-21-BS1-2022-00005	228 375
Gyomaendrőd zöld infrastruktúra és kulturális infrastruktúra fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00062	207 947
A Gyomaendrődi Liget Fürdő energetikai fejlesztése TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2024-00057	430 000
Belterületi közutak fejlesztése Gyomaendrődön TOP_PLUSZ-1.2.3-21-BS1-2022-00026	400 000
Tourinform irodák korszerűsítésének elősegítése „A” komponens TFF-3.1.1.-A-2024-00010	21 382

11. SWOT analízis (erősségek-gyengeségek-lehetőségek-veszélyek)

Erősségek	Gyengeségek
• lokálpatriotizmus • aktív és együttműködő civil szféra • együttműködési készség a lakosság részéről • évenként tartott közösségi rendezvények • kialakult járási szintű együttműködés • nőtt a fesztiválok, hagyományőrző, közösségformáló kulturális programok száma a városban • javultak a közösségi együttlét feltételei (új játszótér kialakítása a Szabadság téren, Öregszőlőben, közintézmények energetikai felújítása) • megvalósult a Kállai Ferenc Kulturális Központ infrastrukturális fejlesztése, modernizációja • megtörtént a Határ Győző Városi Könyvtár infrastrukturális fejlesztése is • csaknem valamennyi városi funkció megtalálható • megtörtént az egészségügyi alap és szakellátás fejlesztése a városban (háziorvosi rendelők és szakrendelő-intézet felújításával, eszközbeszerzéssel) • értékes természeti erőforrások (holtágak, termálvíz, apróvad állomány) • a holtág-rendszer a teljes belterületen végigvonul • jelentős vadászati és horgászati hagyományok • a város tudatosult idegenforgalmi elkötelezettsége • sokrétű, egymást kiegészítő idegenforgalmi vonzerő • nagy hagyománnyal rendelkező szántóföldi növénytermesztés és állattartás • helyi gazdák korszerű gépparkkal rendelkeznek • öntözésre alkalmas vizek • vállalkozói kedv növekedése • ipari gazdasági szerkezet hagyományai • Ipari Parkban van szabad terület • ingázásra hajlandó munkavállalók • értékteremtő közfoglalkoztatás	• jelentős népességfogyás • megyei átlagnál is jelentősen nagyobb mértékben öregedő lakosság • alacsony születésszám • fiatal, magasan képzett munkavállalók elvándorlása • az alacsony státuszú lakosság aránya növekvő tendenciát mutat • a gyomai és az endrődi lakosság elkülönülése még mindig jellemző • nincs egységes városközpont • a civil szervezetek olykor duplikálva jelennek meg az egyes városrészekben • növekedő fenntartói anyagi terhek, munkaerőhiány • Gyomaendrődön csökkent mind az országos közfoglalkoztatási programban, mind a járási közfoglalkoztatási programban résztvevők száma • közúti közlekedési peremhelyzet • a mezőgazdasági termeléshez nem kapcsolódik feldolgozóipar és termékszerkezete viszonylag egyoldalú • hagyományos iparágak megszűntek vagy jelentős mértékben visszafejlődtek (cipőipar) • kevés innovatív vállalkozás, csekély befektetői érdeklődés • K+F szektor csaknem teljes hiánya • mikro- és kisvállalkozások nem elég tökeerősek • kevés a nagyobb foglalkoztatást jelentő termelőüzem – alacsony keresetek, csökkent vásárlóerő • helyi tőkehiány – az alacsony nyereség miatt kicsi a visszaforgatás • a város tőkevonzó képessége kicsi – alacsony a befektetői érdeklődés, illetve korlátozott a pályázati önrész vállalás lehetősége • alacsony innovációs képesség, K+F hiánya, tudás alapú vállalatok alacsony száma

• nemzetközi vasútvonal melletti elhelyezkedés • magas a kerékpárosok részaránya a helyi forgalomban, közlekedési feltételeik jók, ami segít a helyi gépjármű forgalom mérsékelten tartásában is • a környezettudatosság és a környezetvédelmi magatartás iránti növekvő helyi igény • aktív civil szféra	• magasan kvalifikált munkaerő megtartó képesség alacsony • a turisták átlagos tartózkodási ideje és fajlagos költsége alacsony • a turisztikai kínálatból hiányoznak a komplex turisztikai programok • alacsony fokú az információáramlás a helyi szereplők között
Lehetőségek • hiányzó funkciók kialakítása • intézmények korszerűsítése • önkormányzati intézmények, gazdasági társaságok működésének átszervezése • a geotermikus és más megújuló energiaforrások emelkedő arányú hasznosítását erősítő programok, intézkedések, támogatások • energiaracionalizálás az Önkormányzat fenntartásában működő intézményeknél • közlekedési infrastruktúra fejlesztése • belföldi turizmus erősítése • ökoturizmus, aktív, falusi, horgász, kulturális turizmus népszerűségének növekedése • más települési önkormányzatokkal való együttműködés • befektetői és támogatási lehetőségek jelennek meg a Liget Gyógyfürdő fejlesztéséhez, nőhet a város és a térség turisztikai vonzereje • vízi közlekedés lehetőségének kialakítása	Veszélyek • folytatódik a lakosság elöregedése és fogyása • az aktív korú népesség/fiatal munkaerő elvándorlása • ellátásra szoruló idősök növekvő száma • a természeti erőforrások degradációja • ár- és belvíz veszély • az ipar és a mezőgazdaság csak csekély mértékben függ a település irányítóitól, ezeket sokkal inkább a kormányzati politika határozza meg • erősödhet a közlekedési periféria helyzet – emiatt a térség vonzóereje nem nő sem a tőke sem az idegenforgalom számára • mellékutak romló állapota, a karbantartás hiánya • elmaradó fejlesztési lehetőségek • önkormányzatok önállósága tovább gyengül • holtágak elszennyeződése, túlterhelése • időnként magas talajvízszint, belvízveszély, ugyanakkor száraz, vízhiányos területek, elsivatagosodás veszélye • megújuló energiaforrások kihasználatlansága • a vízbázis területe felszíni szennyeződésre érzékeny • a termálvíz kitermelésében és kihasználásában jelentkező akadályok

III. Fejlesztési koncepció

1. A Helyi gazdaság fogalma, fejlesztési területei

A **helyi gazdaság** egy adott földrajzi területen – jellemzően egy településen, kistérségen vagy régióban – belüli gazdasági tevékenységek és kapcsolatok összessége. Lényegében arról szól, hogy a helyben lévő **erőforrásokat (munkaerő, nyersanyagok, tudás, tőke)** hogyan használják fel a helyi igények kielégítésére, a helyi értékteremtésre és a közösség jólétének növelésére.

A helyi, települési gazdaság erősítése egy komplex folyamat, amely sokféle tényezőt foglal magában, és a helyi adottságokhoz igazodó, átgondolt stratégiát igényel. A fő cél, hogy a helyi erőforrásokat a közösség javára hasznosítsák, növelve a foglalkoztatottságot, a jövedelmeket és az életminőséget.

A legfontosabb területek és lépések, amelyek hozzájárulnak a települési gazdaság erősödéséhez:

a) Helyi erőforrások feltárása és hasznosítása

- **Helyi termelés és fogyasztás ösztönzése:** Támogatni kell a **rövid ellátási láncokat**, ahol a helyi termelők és fogyasztók közvetlenül kapcsolódnak egymáshoz (pl. termelői piacok, kosárközösségek). Ezáltal a településen belül marad a pénz, erősödik a helyi vállalkozás és csökken a környezeti terhelés.
- **Helyi vállalkozások fejlesztése:** Segíteni kell a már meglévő kis- és közepes vállalkozásokat a növekedésben, innovációban, és új munkahelyek teremtésében. Ez magában foglalhatja a képzéseket, tanácsadást, vagy akár pénzügyi támogatást is.
- **Turizmus és vendéglátás:** A település adottságaira építve fejleszteni kell a turisztikai kínálatot (pl. kulturális örökség, természeti értékek, gasztronómia), vonzva ezzel a látogatókat és növelve a helyi bevételeket.
- **Kézműves és hagyományos iparágak:** Ezeket a tevékenységeket érdemes támogatni és népszerűsíteni, hiszen hozzájárulnak a helyi identitáshoz és egyedi vonzerőt jelenthetnek.

b) Stratégiai tervezés és együttműködés

- **Helyi gazdaságfejlesztési stratégia:** Egy jól átgondolt, hosszú távú stratégia elengedhetetlen. Ennek során fel kell mérni a település erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és fenyegetéseit (SWOT-analízis), majd meg kell határozni a célokat és az eszközöket.

- **Partnerség:** Fontos, hogy az önkormányzat, a helyi vállalkozások, a civil szervezetek és a lakosság szorosan együttműködjön a gazdaságfejlesztési célok elérésében. A közös gondolkodás és cselekvés kulcsfontosságú.
- **Források bevonása:** Keresni és kihasználni kell a hazai és uniós pályázati lehetőségeket, amelyek támogatják a helyi fejlesztéseket, infrastruktúra-fejlesztést, vállalkozásokat és a közösségi kezdeményezéseket.

c) Infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

- **Közlekedés és logisztika:** A jó megközelíthetőség és a megfelelő logisztikai feltételek vonzóvá teszik a települést a vállalkozások számára.
- **Közművek:** A korszerű és megfelelő kapacitású közművek (víz, csatorna, villany, internet) alapvetőek a vállalkozások működéséhez és a lakosság életminőségéhez.
- **Oktatás és szakképzés:** A helyi gazdaság igényeihez igazodó oktatási és szakképzési kínálat biztosítja a szükséges munkaerőt, és hozzájárul a fiatalok helyben maradásához.
- **Közszolgáltatások:** A magas színvonalú egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások javítják a település vonzerejét a lakosság és a letelepedni vágyó vállalkozások számára.

d) Vonzó befektetői környezet kialakítása

- **Bürokráciacsökkentés:** A vállalkozások számára egyszerűsíteni kell az engedélyeztetési és ügyintézési folyamatokat.
- **Információ és tanácsadás:** Segíteni kell a befektetőket a helyi lehetőségek feltárásában és a szükséges információk beszerzésében.
- **Ingatlanfejlesztés:** Gondoskodni kell a megfelelő ipari, kereskedelmi és lakóingatlanok rendelkezésre állásáról, illetve fejleszteni szükséges azokat.

e) Innováció és fenntarthatóság

- **Környezettudatosság:** A fenntartható gazdasági fejlődésre kell törekedni, amely figyelembe veszi a környezeti szempontokat és hosszú távon is megőrzi a természeti erőforrásokat.
- **Digitális fejlesztések:** A digitalizáció kihasználása (pl. online marketing, e-kereskedelem, okos megoldások) növeli a helyi vállalkozások versenyképességét.
- **Kutatás és fejlesztés:** Lehetőséget kell teremteni az innovatív ötletek megvalósítására és a tudásalapú gazdaság erősítésére.

A helyi gazdaság erősítése egy folyamatos és hosszú távú feladat, amely a helyi közösség aktív részvételével és elkötelezettségével érhető el a leghatékonyabban.

2. A helyi gazdaság mérőszámai és mutatói

A helyi gazdaság erősödésének kimenetelei (miért jó?):

a) Növekvő foglalkoztatottság és munkahelyteremtés: Ez az egyik legközvetlenebb és legfontosabb kimenetel. A több helyi vállalkozás, beruházás több munkahelyet teremt, csökkentve a munkanélküliséget, különösen a fiatalok és a hátrányos helyzetű csoportok körében.

b) Jövedelmek növekedése és életszínvonal javulása: A stabil és jól fizető munkahelyek növelik a háztartások jövedelmét, ami hozzájárul az életszínvonal emelkedéséhez, a fogyasztás élénküléséhez és a helyi szolgáltatások iránti kereslet növekedéséhez.

c) Helyi adóbevételek növekedése: Az erősödő gazdaság, a több vállalkozás és a növekvő jövedelmek magasabb helyi adóbevételeket jelentenek az önkormányzat számára. Ezáltal az önkormányzat több forrással rendelkezik közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, infrastruktúra-fejlesztés) finanszírozására, tovább javítva az életminőséget.

d) A település megtartó erejének növekedése (demográfiai előnyök): Ha vannak munkahelyek és jó életminőség, a fiatalok és a képzett munkaerő nagyobb eséllyel marad a településen, vagy akár ideköltözik más településekről. Ez megállíthatja az elvándorlást, vagy akár fordíthat is a tendencián.

e) Vállalkozói kedv és innováció élénkülése: Az erősödő gazdasági környezet ösztönzi az új vállalkozások alapítását és az innovációt. A helyi piac stabilitása és a lehetőségek növelik a kockázatvállalási hajlandóságot.

f) Infrastruktúra és szolgáltatások fejlődése: Az erős gazdaság lehetővé teszi, hogy a település fejlessze az úthálózatot, közműveket, közlekedést, oktatási és egészségügyi intézményeket.

g) Helyi identitás és közösségi összetartás erősödése: Amikor az emberek látják, hogy a település fejlődik és ők maguk is részei ennek a folyamatnak, erősödik a helyi identitástudat és a közösségi összetartás.

h) Környezeti fenntarthatóság: Egy jól tervezett helyi gazdaságfejlesztés a fenntarthatósági szempontokat is figyelembe veszi, pl. zöld technológiák alkalmazása, helyi erőforrások fenntartható hasznosítása.

3. A helyi gazdaság erősödésének mutatói (hogyan mérjük?)

A helyi gazdaság állapotának mérésére számos mutató használható. Ezeket általában több csoportra oszthatjuk:

a) Munkaerőpiaci mutatók:

- **Munkanélküliségi ráta:** A csökkenő munkanélküliség egyértelműen a gazdaság erősödését jelzi.
- **Foglalkoztatottsági ráta:** A növekvő foglalkoztatottság, azaz a dolgozók számának emelkedése pozitív trend.
- **Munkahelyek száma és változása:** Az újonnan létrejött munkahelyek száma, illetve a munkahelyek nettó változása (létrejött mínusz megszűnt) az egyik legközvetlenebb mérőszám.
- **Átlagbér és reálbér alakulása:** A növekvő átlagbérek és a vásárlóerő (reálbér) emelkedése jelzi az életszínvonal javulását.
- **Foglalkoztatási szerkezet:** A különböző ágazatokban foglalkoztatottak aránya (pl. ipar, szolgáltatás, mezőgazdaság). Egy diverzifikáltabb gazdaság stabilabb.

b) Vállalkozási mutatók:

- **Vállalkozások száma és változása:** Az újonnan alapított vállalkozások száma, illetve a vállalkozások nettó növekedése.
- **Vállalkozói sűrűség:** Hány vállalkozás jut 1000 lakosra.
- **KKV-sektor aránya és növekedése:** A kis- és középvállalkozások (KKV-k) gyakran a helyi gazdaság gerincét képezik.
- **Beruházások volumene:** A helyi cégek és külső befektetők beruházásainak értéke.
- **Helyi termékek és szolgáltatások aránya a fogyasztásban:** Minél többet költenek a helyiek helyi termékekre és szolgáltatásokra, annál erősebb a gazdaság.
- **Export/Import arány (helyi szinten):** Bár nehezebb mérni, a helyi termékek más településekre/országokba való exportja bevételt hoz.

c) Demográfiai és társadalmi mutatók:

- **Népességváltozás:** A település népességének növekedése, illetve a csökkenés megállása.

- **Elvándorlás/beköltözés:** A beköltözők számának növekedése az elvándorlókhoz képest.
- **Korfa (lakosság életkori megoszlása):** A fiatalok arányának növekedése, az elöregedés lassulása.
- **Képzettségi szint:** A lakosság iskolázottsági szintjének, szakképzettségének emelkedése.
- **Lakásárak és ingatlanpiac:** A stabil vagy emelkedő ingatlanárak a település vonzerejét és a jövőbe vetett hitet tükrözik.
- **Szegénységi ráta:** A csökkenő szegénység és jövedelmi egyenlőtlenség.

d) Infrastrukturális és szolgáltatási mutatók:

- **Infrastruktúra fejlettsége:** Úthálózat, közművek, szélessávú internet elérés.
- **Közszolgáltatások elérhetősége és minősége:** Oktatás, egészségügy, közbiztonság, kulturális és sportlétesítmények.
- **Környezeti mutatók:** Levegőminőség, zöld területek aránya, hulladékgazdálkodás színvonala.

e) Pénzügyi mutatók (önkormányzati szinten):

- **Helyi adóbevételek alakulása:** Az iparűzési adó, ingatlanadók, idegenforgalmi adó növekedése.
- **Önkormányzati költségvetés stabilitása:** A település pénzügyi helyzetének javulása, adósságállományának csökkenése.

Fontos megjegyezni:

- **Komplexitás:** Egyetlen mutató sem elegendő. Mindig több mutató együttes vizsgálata ad reális képet a helyi gazdaság állapotáról.
- **Idősoros adatok:** A változások nyomon követéséhez elengedhetetlen az adatok idősoros (éves, negyedéves) gyűjtése és összehasonlítása.
- **Helyi sajátosságok:** A mutatók kiválasztásakor figyelembe kell venni a település egyedi jellemzőit és céljait. Gyomaendrőd esetében például a turizmus, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar lehetnek kiemelt fontosságúak.
- **Közösségi bevonás:** A helyi gazdaságfejlesztés sikerességének egyik legfontosabb mutatója maga a közösségi aktivitás és a helyiek elégedettsége az elért eredményekkel.

A fenti mutatók rendszeres monitorozása és elemzése segíti az önkormányzatot és a helyi szereplőket abban, hogy felmérjék a gazdaságfejlesztési programok hatékonyságát, és szükség esetén módosítsák a stratégiájukat.

4. A helyi gazdaságot befolyásoló makró- és mikroökonómiai jelenségek

A helyi gazdaságokat, mint Gyomaendrődét is, folyamatosan befolyásolják a makró- (az egész országra, sőt globális szinten ható) és mikroökonómiai (helyi, vállalati, háztartási szintű) jelenségek. Fontos megérteni ezeket a hatásokat, hogy az önkormányzat és a helyi vállalkozások hatékonyan tudjanak reagálni és tervezni.

4.1. Makrogazdasági hatások

Ezek az egész gazdaságot érintő, nagyszabású jelenségek, amelyek a helyi szintre is begyűrűznek.

a) Infláció és árstabilitás:

- **Hatás:** A magas infláció növeli a helyi vállalkozások üzemeltetési költségeit (alapanyagok, energia, munkaerő), csökkenti a háztartások vásárlóerejét, és növeli a kamatokat, megdrágítva a hiteleket a vállalkozások és az önkormányzat számára egyaránt. A beruházások is drágábbá válnak. Gyomaendrődön a mezőgazdaságban és élelmiszeriparban az alapanyagárak ingadozása, a turizmusban az energiaárak emelkedése közvetlenül érintheti a helyi szereplőket.
- **Kimenetel:** Ha a helyi vállalkozások nem tudják áthárítani a költségeket a fogyasztókra, profitjuk csökken, ami munkahelyek megszűnéséhez vagy beruházások elmaradásához vezethet. Az önkormányzat szolgáltatásai is drágulhatnak, kevesebb fejlesztésre jut forrás.

b) Gazdasági növekedés és recesszió (GDP változása):

- **Hatás:** Országos szintű gazdasági növekedés általában növeli a keresletet a termékek és szolgáltatások iránt, élénkíti a beruházási kedvet, és növeli a foglalkoztatottságot. Recesszió idején ennek ellenkezője történik: csökken a kereslet, a beruházások, nő a munkanélküliség.
- **Kimenetel:** Gyomaendrődön a turizmus és a helyi termékek iránti kereslet nagyban függ az országos gazdasági hangulattól és a háztartások elkölthető jövedelmétől. Egy gazdasági fellendülés több turistát hozhat, míg egy recesszió csökkentheti a látogatók számát és a helyi vásárlóerőt.

c) Kamatlábak és hitelpiac:

- **Hatás:** A jegybank által befolyásolt alapkamat (és ezzel a banki hitelek kamatai) közvetlenül hatnak a vállalkozások és az önkormányzat hitelfelvételi képességére és költségeire. Magas kamatok visszavetik a beruházásokat és a fejlesztéseket.

- **Kimenetel:** Gyomaendrőd önkormányzata és a helyi cégek is nehezebben vagy drágábban jutnak hitelhez infrastruktúra-fejlesztésekhez, bővítésekhez, ami lassíthatja a helyi gazdaság fejlődését.

d) Központi költségvetés és fiskális politika:

- **Hatás:** Az állami támogatások, pályázatok (pl. EU-s források lehívása, vidékfejlesztési programok), adórendszer változásai, állami beruházások mind befolyásolják az önkormányzatok és a helyi vállalkozások mozgásterét. Az önkormányzatok a központi költségvetésből kapnak állami támogatásokat és célzott pénzeket is, amelyek finanszírozását befolyásolja az államháztartás állapota.
- **Kimenetel:** Ha a központi költségvetés szűkölködik, az önkormányzati támogatások csökkenhetnek, kevesebb pályázati forrás áll rendelkezésre, ami korlátozza a helyi fejlesztési lehetőségeket. Gyomaendrődön a jelentős mértékben kihasznált EU-s források (pl. turisztikai fejlesztések) egyértelműen bizonyítják ennek a hatásnak a fontosságát.

e) Munkaerőpiaci trendek (országos szinten):

- **Hatás:** Az országos munkaerőhiány, a bérinfláció vagy a demográfiai változások (pl. előregedés, elvándorlás a nagyobb városokba) kihívás elé állítják a helyi munkaerő-ellátást.
- **Kimenetel:** Gyomaendrődön is érezhető lehet a képzett munkaerő hiánya (pl. a turizmusban, vendéglátásban), ami gátolhatja a vállalkozások növekedését, és felfelé hajtja a bérköltségeket, csökkentve a versenyképességet.

f) Nemzetközi gazdasági folyamatok:

- **Hatás:** Globális recesszió, nemzetközi ellátási lánc problémái (mint a Covid idején), nyersanyagárak ingadozása, valutaárfolyamok változásai.
- **Kimenetel:** Bár Gyomaendrőd gazdasága kevésbé exportorientált, mint egy nagy iparvárosé, a turizmus erősen függ a nemzetközi utazási trendektől, és az agrárium is ki van téve a világpiaci áraknak (pl. gabona, tejtermékek).

4.2. Mikrogazdasági hatások

Ezek a helyi, egyedi szereplőket (vállalkozásokat, háztartásokat, önkormányzatot) közvetlenül érintő jelenségek.

a) Helyi kereslet és kínálat:

- **Hatás:** A helyi lakosság vásárlóereje, fogyasztási szokásai, a településen belüli szolgáltatások iránti igény befolyásolja a helyi üzletek, szolgáltatók forgalmát.
- **Kimenetel:** Ha a helyi lakosság kevesebbet költ a településen, pl. a nagyobb városokba jár vásárolni, az gyengíti a helyi kereskedelmet. A helyi piac mérete korlátozhatja a nagyobb vállalkozások kialakulását.

b) Vállalkozások teljesítménye és beruházásai:

- **Hatás:** A helyi vállalkozások nyereségessége, innovációs képessége, bővítési hajlandósága. Egy sikeres helyi vállalkozás új munkahelyeket teremt, adót fizet.
- **Kimenetel:** A mezőgazdasági vállalkozások terméshozama, a turisztikai szolgáltatók foglaltsága közvetlenül befolyásolja a helyi gazdaságot. Ha egy kulcsfontosságú helyi vállalat visszaesik vagy bezár, az súlyos következményekkel járhat.

c) Helyi munkaerőpiac specifikumai:

- **Hatás:** A helyi munkaerő képzettségi szintje, rendelkezésre állása, mobilitása. Békés vármegyében és Gyomaendrődön a szakképzett munkaerő hiánya bizonyos ágazatokban kihívást jelenthet.
- **Kimenetel:** Ha nincs elegendő képzett munkaerő, a helyi vállalkozások nem tudnak bővülni, vagy kénytelenek máshonnan munkaerőt toborozni, ami növeli a költségeiket.

d) Helyi infrastrukturális adottságok:

- **Hatás:** A közlekedési hálózat, közművek (víz, csatorna, internet), ipari parkok vagy fejlesztési területek minősége és elérhetősége.
- **Kimenetel:** Gyomaendrődön a Körös folyó, a vasútvonal és a közúti infrastruktúra állapota befolyásolja a logisztikai lehetőségeket és a turizmus fejlődését. Egy rossz állapotú út elriaszthatja a turistákat vagy nehezítheti a termékek szállítását.

e) Helyi adópolitika és önkormányzati támogatások:

- **Hatás:** Az önkormányzat által kivetett helyi adók mértéke (pl. iparüzési adó, idegenforgalmi adó), valamint az önkormányzat által kínált támogatások, kedvezmények (pl. vállalkozásfejlesztési programok).

- **Kimenetel:** Egy ésszerű adópolitika és célzott támogatások vonzóbbá tehetik a települést a vállalkozások számára, míg a túl magas adók elriaszthatják őket.

f) Helyi közösségi kohézió és együttműködés:

- **Hatás:** A helyi lakosok, vállalkozások, civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködés minősége és erőssége.
- **Kimenetel:** Gyomaendrődön a helyi termelői piacok, közösségi rendezvények sikere nagyban függ az együttműködéstől. Az erős közösség képes jobb érdekérvényesítésre és hatékonyabb projektmegvalósításra.

g) Helyi természeti és kulturális adottságok:

- **Hatás:** Gyomaendrőd esetében a Körös, a termálvíz, a Kner-nyomda öröksége, a fesztiválok mind hozzájárulnak a település vonzerejéhez és gazdasági potenciáljához.
- **Kimenetel:** Ezeknek az adottságoknak a kihasználása és fejlesztése (pl. a Kner-ház turisztikai hasznosítása, a termálfürdő fejlesztése) közvetlenül generálhat bevételeket és munkahelyeket a turizmusban és a vendéglátásban.

Ezen makro és mikro tényezők kölcsönhatása határozza meg Gyomaendrőd helyi gazdaságának jelenlegi állapotát és jövőbeli kilátásait. Az önkormányzat és a helyi szereplők feladata, hogy figyelemmel kísérjék ezeket a hatásokat, és a lehetőségeket kihasználva, a kihívásokra reagálva, a település sajátosságaihoz igazodva alakítsák a gazdaságfejlesztési stratégiát.

5. Befektetés ösztönzés

Egy befektető/befektetés szempontjából a földrajzi pozicionálás során számos tényező döntő fontosságú. Ezek a következők:

a) Infrastruktúra: A fejlett közlekedési hálózat (utak, vasút, kikötők, repülőterek), a megbízható közművek (víz, szennyvíz, elektromos áram, gáz) és a modern telekommunikációs szolgáltatások elengedhetetlenek a hatékony működéshez.

b) Munkaerő elérhetősége és minősége: Fontos a megfelelő számú és képzettségű munkaerő rendelkezésre állása, a munkaerőpiaci helyzet és a bérszínvonal.

c) Adózási és támogatási rendszer: A kedvező helyi adók, az állami és uniós támogatások, valamint a befektetési ösztönzők jelentősen befolyásolhatják a megtérülést.

d) Logisztikai helyzet és piaci közelség: A célpiacokhoz és a beszállítókhoz való közelség, valamint a hatékony szállítási útvonalak kulcsfontosságúak az ellátási lánc optimalizálásához.

e) Szabályozási környezet és bürokrácia: A jogbiztonság, az engedélyezési folyamatok gyorsasága és az adminisztratív terhek mértéke nagyban befolyásolja a befektetési döntést.

f) Ipari parkok és telephelyek kínálata: A már meglévő, fejlett infrastruktúrával rendelkező ipari parkok, valamint a bővítési lehetőségek vonzóak lehetnek.

g) Energiaköltségek és fenntarthatóság: Az alacsony energiaköltségek (pl. geotermikus energia hasznosítása) és a fenntartható működési lehetőségek egyre inkább előtérbe kerülnek.

h) Életminőség és munkavállalói vonzás: A munkavállalók számára vonzó lakókörnyezet, az oktatási, egészségügyi és kulturális szolgáltatások minősége is fontos szempont lehet a munkaerő megtartásában.

i) Helyi gazdasági környezet és együttműködési lehetőségek: A helyi beszállítók, szolgáltatók és partnerek elérhetősége, valamint a klaszterekben rejlő szinergiák.

j) Politikai és gazdasági stabilitás: A hosszú távú befektetésekhez elengedhetetlen a stabil politikai és gazdasági környezet.

6. Helyi adópolitika

6.1. Helyi adónemek áttekintése

Magyarországon az önkormányzatoknak a **helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.)** ad felhatalmazást arra, hogy helyi adókat vezessenek be, és ezen adók tekintetében bizonyos keretek között **adókedvezményeket és mentességeket**

biztosítsanak. Az önkormányzatok az adórendeleteikben szabályozzák ezeket a kedvezményeket, figyelembe véve a helyi gazdasági, társadalmi és környezeti céljaikat. Fontos megjegyezni, hogy az adókedvezmények köre és mértéke **településenként eltérő lehet**, mivel az önkormányzatok saját belátásuk szerint, a helyi igényekhez igazodva döntenek róluk.

Íme, a leggyakoribb helyi adók, amelyeknél az önkormányzatok adókedvezményeket adhatnak, és az ehhez kapcsolódó lehetőségek:

a) Helyi iparűzési adó (HIPA)

Ez az önkormányzatok egyik legjelentősebb bevételi forrása, és itt van a legnagyobb mozgásteret az adókedvezmények biztosítására.

- **Adómérték meghatározása:** Bár a törvény maximum 2%-ban (Gyomaendrődön 1,9 %) szabja meg az adóalapra vetített iparűzési adó mértékét, az önkormányzatok ennél alacsonyabb kulcsot is megállapíthatnak, vagy akár **0%-ot** is (bár ez ritka, hiszen bevételről mondanának le).
- **Adóalap-csökkentő tételek:** Az önkormányzatok **törvényi felhatalmazás alapján** (nem önállóan) engedélyezhetnek bizonyos adóalap-csökkentő tételeket az iparűzési adónál. Az anyagköltség, eladott áruk beszerzési értéke, közvetített szolgáltatások, kutatás-fejlesztés közvetlen költsége már törvényileg is csökkenti az adóalapot, de az önkormányzatoknak lehetőségük van további, a helyi gazdaságot célzó kedvezményekre.
- **Mentességek és kedvezmények (általában rendeletben rögzítve):**
 - **Kisadózók, mikrovállalkozások:** Gyakori, hogy a kisebb bevételű vállalkozások (pl. bizonyos forgalmi határ alatt) kedvezményes iparűzési adót fizetnek, vagy teljes mentességet kapnak. Ez ösztönözheti a helyi kisvállalkozásokat. 2023-tól a kisvállalkozók egyszerűsített adóalap-megállapítási lehetőséget is választhatnak.
 - **Újonnan alapított vállalkozások:** Bizonyos ideig (pl. 1-3 évig) adómentességet vagy kedvezményt kaphatnak az újonnan alakult, munkahelyet teremtő cégek.
 - **Bizonyos ágazatok támogatása:** A település számára stratégiaileg fontos ágazatokban (pl. turizmus, mezőgazdaság, helyi kézművesipar) működő vállalkozások kaphatnak kedvezményt.
 - **Környezetbarát technológiák alkalmazása:** Azok a vállalkozások, amelyek környezetbarát beruházásokat valósítanak meg, vagy megújuló energiát használnak, kedvezményben részesülhetnek.
 - **Munkahelyteremtés:** Minél több új munkahelyet teremt egy vállalkozás, annál nagyobb adókedvezményre lehet jogosult.

- **Hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása:** Azok a vállalkozások, amelyek hátrányos helyzetű munkavállalókat (pl. megváltozott munkaképességűek, tartós munkanélküliek) foglalkoztatnak, szintén kaphatnak kedvezményt.
- **Tárgyi adókedvezmény:** A Htv. 39/C. § (2) bekezdése alapján az önkormányzat meghatározhat olyan tárgyi adókedvezményeket, melyekkel csökkenthető az adó.
- **Alanyi adókedvezmény:** A Htv. alapján (pl. háziorvosok, védőnők) kaphatnak mentességet/kedvezményt, de az önkormányzat ezt kiterjesztheti helyi sajátosságok szerint.

b) Építményadó

Az önkormányzatok az építményadót is bevezethetik, és itt is adhatnak kedvezményeket.

- **Adómérték csökkentése:** Az adó mértékét az önkormányzat állapítja meg, bizonyos maximális határok között, így alacsonyabb adókulcs is megállapítható.
- **Mentességek és kedvezmények:**
 - **Lakóingatlanok:** Gyakori, hogy az önkormányzatok a lakás céljára szolgáló építményekre kedvezményt vagy mentességet adnak (pl. ha azt ténylegesen lakóhelyként használják).
 - **Közcélú építmények:** Mentességet kaphatnak az oktatási, egészségügyi, szociális intézmények, egyházi ingatlanok.
 - **Kultúrtörténeti értékű épületek:** Az önkormányzatok ösztönözhetik műemlék vagy helyi védettségű épületek felújítását és fenntartását adókedvezménnyel.
 - **Energiatakarékos épületek:** Az energiatakarékos vagy megújuló energiát használó épületek kedvezményt kaphatnak.
 - **Újonnan épült ingatlanok:** Bizonyos ideig adómentességet vagy kedvezményt kaphatnak az újonnan épült lakó- vagy kereskedelmi ingatlanok.

c) Telekadó

A beépítetlen belterületi telkekre kivetett adó.

- **Adómérték:** Az önkormányzat határozza meg.
- **Mentességek és kedvezmények:**
 - **Közcélú telkek:** Parkok, játszóterek, közterületek.
 - **Mezőgazdasági célú telkek:** A helyi gazdaság támogatása érdekében.
 - **Fokozottan védett természeti területek:** Környezetvédelmi céllal.

d) Idegenforgalmi adó (IFA)

Ez az adó a turisztikai célú tartózkodás után fizetendő, amit a szálláshely-szolgáltató szed be és fizet be az önkormányzatnak.

- **Adómérték:** Az önkormányzat határozza meg, általában éjszakánként és személyenként.
- **Mentességek:** A Htv. rögzít bizonyos mentességi köröket (pl. 18 éven aluliak, gyógyintézetben kezelték), de az önkormányzat **saját rendeletében további mentességeket biztosíthat**, például:
 - **Közei hozzátartozók:** Ha valaki közei hozzátartozóját látogatja.
 - **Gyógykezelés céljából érkezők:** Specifikus esetekben.
 - **Diákok, tanulók:** Oktatási célú tartózkodás esetén.
 - **Sportesemények résztvevői:** Bizonyos sportrendezvényekkel összefüggésben.
 - **Helyi lakosok:** Bár ez logikusan adódik, mivel az IFA a vendégéjszakákra vonatkozik.
- **Kedvezmények:** Ritkább, mint az iparűzési adónál, inkább mentességi körök meghatározása jellemző.

6.2. Miért ad az önkormányzat adókedvezményt?

- **Gazdaságélénkítés:** Vállalkozások letelepedésének ösztönzése, beruházások vonzása.
- **Munkahelyteremtés:** Az új munkahelyek létrejöttének támogatása.
- **Helyi lakosság támogatása:** A szociálisan rászoruló, fiatalok, nagycsaládosok terheinek enyhítése.
- **Környezetvédelem:** Zöld beruházások, fenntartható működés ösztönzése.
- **Turizmus fejlesztése:** A látogatók számának és a helyben eltöltött idő növelése.
- **Helyi identitás és kulturális értékek megőrzése:** Pl. műemlékvédelem támogatása.

Gyomaendrőd esetében, a turizmus, a mezőgazdaság és a kisvállalkozások támogatása érdekében lehetnek relevánsak az idegenforgalmi adó, az iparűzési adó és esetleg az építményadó kedvezményei. A konkrét szabályokat mindig a település aktuális adórendelete tartalmazza.

6.3. Helyi adópolitika célkitűzései - Gyomaendrőd

A helyi adórendszer feladata az Önkormányzat önálló gazdálkodásának megalapozása, és a gazdálkodás anyagi alapjainak erősítése.

Az önkormányzati adópolitika kialakítása során a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 7. § g) pontjában foglaltakat szem előtt tartva kell eljárni, azaz az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességeket és adókedvezményeket úgy kell megállapítani, hogy azok összességében egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

Az adóbevételek nagyságára jelentős hatással van a gazdaság változása. Fontos szempont a helyben működő vállalkozások eredményessége, a lakosság fizetőképességének alakulása, valamint az, hogy a turizmus vendégéjszaka számai hogyan alakulnak az év hátralevő részében és a következő adóévekben.

Az önkormányzati iparűzési adóerő-képesség növekedésével a szolidaritási hozzájárulás összege is növekszik. A növekvő elvonások miatt a saját bevételi forrásokat kell erősíteni.

Az Önkormányzati adóbevételek döntő többségét, több, mint 90%-át, a gazdálkodók (vállalkozások, egyéni vállalkozók) fizetik a helyi iparűzési adó és építményadó adónemekben. A magánszemélyek által befizetett adók az összes adóbevétel 8-10 %-át tehetik ki a jövőben is.

Az iparűzési adónem sajátossága, hogy az adóalap képzése révén leköveti a gazdaság növekedését vagy csökkenését.

Egy erősebb gazdasági év esetén májusban nagyobb összegű adókiegészítés jelentkezik, ezáltal emelkedik a szeptember 15-ig, majd a következő év március 15-ig fizetendő előleg összege is. Ha viszont gazdasági visszaesés jelentkezik, úgy az adóévet követő év májusában visszaigénylő pozícióba kerülhetnek a vállalkozások és az előlegek is csökkenhetnek. A gazdasági hatások mellett az éves infláció is kihat az adóbevételekre, ezért az adónemből származó bevétel nehezen tervezhető.

A képviselő-testület a helyi adókról szóló rendeletét 2015. évben átfogóan módosította. Az elkövetkező években nem történt érdemi módosítás.

A településen eltöltött vendégéjszakák száma növekvő tendenciát mutat, a szállásadók átfogó ellenőrzése, és az idegenforgalmi adó mértékének felülvizsgálata időszerűvé vált.

Az adóbevételek növelése első sorban ellenőrzéssel, a kintlévőségek behajtásával érhető el.

Fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az adózók fizetési moráljának javulása érdekében folyamatos legyen a tájékoztatás az adóalanyi kör bejelentkezési kötelezettségéről, adóbevallási határidőkről.

A helyi adókról szóló törvény hatályos szabályozása szerint az önkormányzat rendeletében adómentességet, adókedvezményt állapíthat meg annak a vállalkozónak, amelynek a vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió Ft-ot.

A házi orvos, védőnő vállalkozó számára is jogosult az önkormányzat adómentességet, adókedvezményt megállapítani, feltéve, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

Jelenleg a házi orvos, védőnő vállalkozók számára biztosít az önkormányzat adómentességet.

2019-től a helyi beruházások ösztönzése érdekében is biztosíthat adóelőnyt az önkormányzat. Az adóelőny arra a beruházásra vonatkozik, amelyiket a településen helyeznek üzembe, az adott székhely, telephely szerinti településen végzett vállalkozási tevékenységet szolgálja, ezért ott keletkeztet adóalapot, és a csökkentés csak a vállalkozó adóalapjának a településre jutó részére vagy a településre megállapított adóra vonatkozhat.

Önkormányzatunk jelenleg vizsgálja, hogy ez a kedvezmény milyen mértékben tudná biztosítani a vállalkozások beruházásainak ösztönzését.

A helyi adóbevételek az alábbiak szerint alakultak az elmúlt 5 évben:

Bevételek	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Építményadó	41 354	39 937	40 537	41 768	41 543
Kommunális adó	40 605	41 483	38 427	39 125	38 616
Idegenforgalmi adó	1 578	7 299	12 283	13 449	14 538
Iparűzési adó	379 584	362 444	403 813	615 593	779 678
Talajterhelési díj	2 722	721	1 398	1 055	1 165
Pótlék	1 874	2 523	3 033	6 284	7 363
Bírság	212	756	353	979	362
ÖSSZESEN	468 184	455 163	499 844	718 678	883 265
Idegenforgalmi adó állami támogatás	6 205	7 299	0	0	0
Iparűzési adó állami támogatás	0	108 997	119 974	(2022. évi elszámolás) 14 034	0
Mezőőri járulék	12 633	13 832	14 205	11 891	13 50

7. Konkrét célok és feladatterv

Gyomaendrőd a következő területeken mutat erősségeket a gazdasági pozicionálás szempontjából:

a) Geotermikus Energia Potenciálja: A környezetvédelmi szakember bevonása a geotermikus energia hasznosításának vizsgálatára arra utal, hogy a város rendelkezik ezzel az értékes, olcsó energiaforrással, ami versenyelőnyt biztosíthat az ipari parkban lévő és a leendő gazdasági társaságok számára.

b) Működő Ipari Park: A már meglévő ipari parkban működő vállalatok vezetőinek bevonása azt jelzi, hogy az ipari park aktív és alapul szolgálhat további fejlesztésekhez és befektetések vonzásához.

c) Agrárjelleg: Gyomaendrőd agrárjellegéből adódóan erős mezőgazdasági szektorral rendelkezik, ami lehetőséget teremt a helyi termelői bázisra épülő gazdasági tevékenységekre.

d) Fejlett Turisztikai Infrastruktúra és Szervezetek: A Liget Gyógyfürdő, a TDM szervezet és a helyi szállásadók/vendéglátók képviselőinek bevonása azt mutatja, hogy a város jelentős turisztikai potenciállal, különösen aktív-, egészség- és kulturálisturisztikai adottságokkal és szervezeti háttérrel rendelkezik.

e) Helyi Termelői és Szolgáltatói Hálózat: A „Városkártya” rendszer bevezetése, valamint a helyi termelői egyesületek képviselőinek részvétele arra utal, hogy van egy aktív helyi termelői és szolgáltatói közösség, amely a helyi fogyasztás ösztönzésének alapja lehet.

A fenti célok elérése érdekében, és figyelembe véve Gyomaendrőd korábbi gazdasági programjának céljait, az alábbi felsorolás bemutat néhány beruházási ötletet, amelyek elősegíthetik a város fejlődését:

a) Geotermikus Energia Központi Hasznosító Rendszer: Egy olyan beruházás, amely a geotermikus energiát nem csak az ipari park, hanem akár a távfűtés vagy más helyi intézmények számára is elérhetővé teszi, jelentősen csökkentve az energiaköltségeket és növelve a város vonzerejét.

b) Ipari Park Bővítése és Modernizációja: Új, parcellázott területek kialakítása, modern közművekkel (különös tekintettel a geotermikus csatlakozásra), és

esetleg előregyártott, kisebb ipari csarnokok építése a gyors betelepülés érdekében.

c) Élelmiszer-feldolgozó Üzemek: A helyi agrárjellegre építve olyan üzemek létrehozása, amelyek a környékbeli mezőgazdasági termékeket (pl. zöldségek, gyümölcsök, hal) dolgozzák fel, növelve a hozzáadott értéket és munkahelyeket teremtve. Ez lehet egy regionális gyűjtő- és feldolgozó központ is.

d) Liget Gyógyfürdő komplex fejlesztése: A wellness-szolgáltatások, szálláshelyek (pl. butikhotel vagy apartmanok), konferenciatermek, vagy akár egy orvosi rehabilitációs központ kialakítása a fürdőhöz kapcsolódóan.

e) Aktív Turisztikai Központ: A kerékpáros és vízi turizmus erősítésére egy olyan központ létrehozása, ahol modern kerékpár- és csónakkölcsönző, szervíz, információs pont, pihenőhelyek és esetleg kisebb vendéglátó egység található.

f) Tematikus Élményfarm/Agroturisztikai Létesítmény: A mezőgazdasági örökségre építve egy olyan látogatóközpont, ahol a gyerekek és felnőttek megismerkedhetnek a mezőgazdasági munkával, állatokkal, helyi termékekkel, és akár kóstolókon is részt vehetnek.

g) Helyi Termék Piac és Kézműves Inkubátorház: Egy állandó, fedett piac létrehozása a helyi termelők és kézművesek számára, kiegészítve egy olyan inkubátorházzal, ahol a kezdő vállalkozók műhelyt, tanácsadást és értékesítési lehetőséget kaphatnak.

h) Digitális Nomád Központ/Coworking Space: A távmunka és a digitális nomádok növekvő trendjére reagálva egy modern, jól felszerelt coworking tér kialakítása, amely vonzza a kreatív és technológiai szakembereket a városba.

8. Konkrét feladatok

a) Ipari Park Hasznosítása és Fejlesztése:

- o **Folyamatos Együttműködés a HIPA-val (Nemzeti Befektetési Ügynökség):** Tartsuk fenn és mélyítsük el a kapcsolatot a HIPA-val. Rendszeres egyeztetésekkel és közös promóciós tevékenységekkel mutassuk be az ipari park előnyeit a potenciális befektetőknek.

Készítsünk naprakész prezentációkat és adatlapokat az elérhető telkekről, infrastruktúráról és a helyi munkaerő-kínálatról.

- **TOP Plusz Pályázatok Benyújtása:** Az új Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz) keretében keressünk és nyújtunk be pályázatokat az ipari park további fejlesztésére. Fókuszáljunk az **út- és alapinfrastruktúra** (pl. szennyvízhálózat, gázvezeték, elektromos hálózat kapacitásbővítése, belső utak felújítása) fejlesztésére, mely elengedhetetlen az új cégek betelepüléséhez. Emellett vegyük figyelembe az **innovációs és energiahatékonysági** fejlesztéseket is.
- **Geotermikus Energia Hasznosítása:** Vizsgáljuk meg a geotermikus energia ipari parki hasznosításának lehetőségeit. Ez jelentős **versenyelőnyt** biztosíthat a betelepült és leendő cégek számára az olcsóbb energia révén. Készíttessünk megvalósíthatósági tanulmányt a potenciális hozamokról és a beruházás megtérüléséről. Célzottan hívjuk fel erre a figyelmet a HIPA-val folytatott tárgyalások során, és a befektetők felé irányuló kommunikációban.

b) „Városkártya” Rendszer Bevezetése:

- **Cél:** A helyi vásárlások ösztönzése, a helyi szolgáltatók és a lakosok közötti szinergiák erősítése, a helyi gazdaság körforgásának felgyorsítása.
- **Megvalósítás:** Hozzuk létre a „Városkártya” rendszert, amely kedvezményeket biztosít a kártyatulajdonosoknak a helyi üzletekben, szolgáltatóknál és vendéglátóhelyeken. Széles körben népszerűsítsük a kártyát a lakosság körében.
- **Partnerek:** Keressük meg a helyi vállalkozásokat, üzleteket, szolgáltatókat, és vonjuk be őket a programba kedvezmények felajánlásával. Kiemelten támogassuk a **helyi termelőket** és a **kézműveseket**, lehetőséget biztosítva termékeik bemutatására és értékesítésére.
- **Adminisztráció:** Gondoskodjunk egy egyszerűen kezelhető, transzparens rendszerről, amely könnyen elérhető és átlátható mind a lakosok, mind a szolgáltatók számára.

c) Adókedvezmények biztosítása

- Iparüzési adó mentesség bizonyos mértékű beruházások után
- IFA rendszer áttervezése a TDM bevonása az elosztásba

d) Turizmus Fejlesztése: Gyomaendrőd turisztikai potenciáljának teljes kihasználása elengedhetetlen a gazdasági növekedéshez. Az alábbi területekre koncentráljunk:

- **Turisztikai Ágak Erősítése:**
 - **Aktív Turizmus:** Fejlesszük tovább a kerékpáros és vízi turizmushoz kapcsolódó infrastruktúrát (kerékpárutak, csónakkölcsönzők, kikötők). Szervezzünk rendszeresen sporteseményeket, túrákat.
 - **Kulturális Turizmus:** Használjuk ki a város kulturális örökségét (pl. múzeumok, művészeti galériák, rendezvények). Rendezvényekkel (fesztiválok, vásárok, koncertek) vonzzuk a látogatókat.
 - **Egészségturizmus:** A Liget Gyógyfürdő komplex fejlesztésével és a kapcsolódó szolgáltatások bővítésével (gyógyászati kezelések, wellness programok) erősítsük a gyógyturisztikai vonzerőt.
- **Liget Gyógyfürdő Komplex Fejlesztése:**
 - **Cél:** A fürdő modernizálása, szolgáltatási színvonalának emelése, új attrakciók létrehozása a hosszabb itt-tartózkodás ösztönzése érdekében.
 - **Lépések:** Készítsünk részletes fejlesztési tervet, amely magában foglalja az épületek felújítását, új medencék, élményelemek, szaunavilág kialakítását, valamint a vendéglátó és szálláskapacitások bővítését. Pályázati lehetőségek felkutatása és kihasználása a fejlesztésekhez.
- **Térségi Turisztikai Hálózatokhoz Csatlakozás és Erősítés:**
 - **Cél:** A térségi turisztikai kínálatba való bekapcsolódás, Gyomaendrőd pozíciójának erősítése a régióban, a turisták hosszabb idejű itt-tartózkodásának ösztönzése.
 - **Lépések:** Aktív részvétel a meglévő térségi turisztikai szövetségekben, egyesületekben. Közös marketingkampányok, csomagajánlatok kialakítása a szomszédos településekkel és látnivalókkal.
- **Új és Meglévő Attrakciók Fenntartása és Működtetése:**
 - **Fenntartás Újragondolása:** Az újonnan elkészült és a már meglévő turisztikai és kulturális attrakciók fenntartható működtetésének biztosítása.

- **Profitorientált Gazdasági Társaság Létrehozása:** Fontoljuk meg egy önálló, profitorientált városi gazdasági társaság létrehozását az attrakciók hatékonyabb és professzionálisabb üzemeltetése érdekében. Ez a társaság felelhetne a jegyértékesítésért, a marketingért, a rendezvényszervezésért és a karbantartásért.
- **Megújult TDM Szervezettel Való Együttműködés:**
 - **Reformált Együttműködés:** A TDM (Turisztikai Desztináció Menedzsment) szervezet szerepének és feladatainak újradefiniálása. Vonjuk be őket a döntések előkészítésébe, a célok meghatározásába és a fejlesztési stratégiák kidolgozásába.
 - **Csomagajánlatok Kialakítása:** A TDM szervezet bevonásával hozzunk létre vonzó, több napos csomagajánlatokat, amelyek a szállást, étkezést, programokat és attrakciókat foglalják magukban.
- **Városi Marketing Erősítése:**
 - **Cél:** Gyomaendrőd imázsának javítása, a város ismertségének növelése, a potenciális turisták és befektetők elérése.
 - **Lépések:** Készítsünk egységes arculatot és marketingstratégiát. Használjunk modern digitális marketingeszközöket (honlap, közösségi média, online hirdetések). Vegyünk részt turisztikai vásárokon, konferenciákon. Készítsünk professzionális promóciós anyagokat (fotók, videók).

9. A célok megvalósításának finanszírozása

Egy önkormányzat többféle forrásból tud pénzt bevonni a helyi gazdaság erősítésébe. Ezek a források lehetnek saját bevételek, állami támogatások, uniós források, de akár magánszektorral való együttműködésből vagy hitelfelvételből is származhatnak. Fontos az átgondolt, hosszú távú stratégia és a források hatékony felhasználása.

a) Saját bevételek

Ezek azok a források, amelyeket az önkormányzat maga generál, és amelyek felett viszonylag nagy önállósággal rendelkezik.

- **Helyi adóbevételek:**

- **Iparűzési adó (HIPA):** A helyi vállalkozások által fizetett adó, ez az egyik legjelentősebb saját bevétel. Az adó mértékét az önkormányzat

határozza meg (a törvényi maximumig), és az adókedvezményekkel, mentességekkel (ahogy korábban beszéltük) ösztönözheti a gazdaságot. A növekvő gazdaság magasabb HIPA bevételt jelent.

- ⊖ **Építményadó és magánszemélyek kommunális adója:** Az ingatlanok után fizetett adók, melyek szintén hozzájárulhatnak a bevételhez.
- **Idegenforgalmi adó (IFA):** A turizmusból származó közvetlen bevétel, amelyet a vendégéjszakák után szednek be. Minél élénkebb a turizmus, annál magasabb az IFA bevétel, amit az önkormányzat visszaforgathat a turisztikai infrastruktúra fejlesztésébe.
- ⊖ **Egyéb helyi adók és díjak:** Pl. talajterhelési díj.

- **Vagyongazdálkodásból származó bevételek:**

- **Bérleti díjak:** Önkormányzati tulajdonú ingatlanok (üzlethelyiségek, lakások, telkek, termőföldek) bérbeadásából származó jövedelem.
- **Ingatlanértékesítés:** Önkormányzati tulajdonban lévő felesleges vagy nem stratégiai fontosságú ingatlanok eladása.
- **Önkormányzati vállalkozások nyeresége:** Ha az önkormányzatnak saját tulajdonú gazdasági társaságai vannak (pl. közüzemi szolgáltató, turisztikai vállalat), azok nyeresége szintén bevételt jelenthet.

b) Állami és Európai Unió támogatások, pályázatok

Ezek a legfontosabb külső források a nagyobb léptékű fejlesztésekhez.

- **Európai Unió források (EU-s pályázatok):**

- **TOP Plusz (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz):** Ez a legfontosabb forrás az önkormányzatok számára. Infrastruktúra-fejlesztések (útépítés, közművek), gazdaságfejlesztés (pl. ipari parkok, inkubátorházak fejlesztése), turisztikai fejlesztések (fürdők, szálláshelyek, attrakciók), környezetvédelem, energetikai korszerűsítések, társadalmi célú beruházások finanszírozására szolgál. Gyomaendrőd is sikeresen pályázott már ilyen forrásokra.
- **Vidékfejlesztési Program (VP):** A mezőgazdaságot és vidékfejlesztést támogató program. Gyomaendrőd mezőgazdasági jellege miatt különösen releváns lehet (pl. helyi termékek feldolgozása, rövid ellátási láncok támogatása).
- **Versenyképes Járások Program (VJP):** kormányzati kezdeményezés Magyarországon, amelynek célja a **térségi szemléletű területfejlesztés** középpontba állítása, a **települések közötti együttműködés**

ösztönzése, és a járások fejlődésének elősegítése. A program 2025-ben indult, és kiemelt fontosságú a vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartó erejének növelésében.

- **Egyéb operatív programok:** Pl. KEHOP Plusz (Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program), EFOP Plusz (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program), amelyek bizonyos területeken (pl. oktatás, egészségügy, környezetvédelem) érinthetik a gazdaságfejlesztést.
 - **Határon átnyúló együttműködési programok (Interreg):** Gyomaendrőd közel van határhoz, ezek a programok lehetőséget adnak közös fejlesztésekre a szomszédos országok településeivel, ami turisztikai vagy gazdasági szempontból is előnyös lehet.
- **Hazai költségvetési támogatások és pályázatok:**
 - **Állami támogatások:** Az állam által biztosított, lakosságszámtól és feladatoktól függő alapfinanszírozás, amelyből a működési költségeket fedezik, de korlátozottan fejleszthető belőle.
 - **Célzott támogatások, céltámogatások:** Különböző állami programok keretében meghirdetett, specifikus célra (pl. útépités, orvosi rendelő felújítás, rendezvények támogatása) odaítélt források.
 - **Hazai fejlesztési alapok:** Az állami költségvetésből finanszírozott, nem EU-s forrásból származó pályázatok (pl. Magyar Falu Program a kisebb településeknek).
 - **Kormányzati döntések:** Különösen nagy volumenű beruházások esetén a kormányzat egyedi döntésekkel támogathat településeket (pl. Modern Városok Program - bár ez inkább a megyei jogú városokra jellemző).

c) Egyéb külső források és együttműködések

- **Hitel felvétele:** Az önkormányzatok hitelt vehetnek fel fejlesztési célokra (pl. bankoktól, állami pénzügyintézetektől), de ennek szigorú szabályai vannak, és a kormányzati hozzájárulás is szükséges lehet bizonyos összeghatár felett a stabilitási törvények miatt. Ez költséges megoldás, és csak fenntartható projektekhez érdemes igénybe venni.
- **Magánszektor bevonása (PPP – Public-Private Partnership):**
 - **Közös beruházások:** Az önkormányzat és egy magánvállalat közösen finanszíroz és valósít meg egy projektet (pl. egy új fürdő, ipari park, logisztikai központ fejlesztése).

- **Szponzoráció, adományok:** Helyi vállalkozásoktól, cégektől, magánszemélyektől származó támogatások, adományok konkrét projektekre (pl. játszótér, rendezvény).
- **Társulások és együttműködések más önkormányzatokkal:**
 - Közös projektek indítása szomszédos településekkel, amelyek nagyobb pályázati forrásokat tesznek elérhetővé, vagy hatékonyabbá teszik az erőforrás-felhasználást (pl. közös turisztikai marketing, logisztikai központ).
- **Civil szervezetek és alapítványok:**
 - A helyi civil szervezetek maguk is pályázhatnak különböző forrásokra, és ezeket a projekteket az önkormányzattal együttműködve valósíthatják meg, erősítve ezzel a helyi gazdaságot és közösséget (pl. fesztiválok szervezése, helyi termékek népszerűsítése).

10. Összegzés

Gyomaendrődnek, mint kisvárosnak, elsősorban az **EU-s forrásokra (TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program, VJP)**, valamint a **helyi adóbevételek növelésére** és a **turizmus fejlesztésére** kell fókuszálnia a gazdaság erősítésében. A sikeres pályázatok és a stabil helyi vállalkozói környezet teremti meg a fejlődés alapjait.

Gyomaendrőd gazdaságának erősítéséhez egy **átfogó, helyi sajátosságokat figyelembe vevő stratégia** szükséges, amely kihasználja a **turisztikai és mezőgazdasági potenciált**, ösztönzi a **helyi vállalkozásokat adókedvezményekkel**, aktívan pályázik **EU-s és hazai forrásokra**, miközben figyelemmel kíséri a **makrogazdasági változásokat** és épít a **közösségi együttműködésre**. A fenti mutatók rendszeres monitorozása pedig segíti az önkormányzatot az eredmények mérésében és a stratégia finomhangolásában.

Záradék:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programját és fejlesztési tervét 217/2025. (VI. 26.) Gye. Kt. határozatával fogadta el.

Gyomaendrőd, 2025. június 27.

 Toldi Balázs
 polgármester

